

D ů v o d y:

Vývody dovolacího rekursu nejsou s to, by vyvrátily správné odůvodnění napadeného usnesení, jež vyhovuje stavu věci a zákonu. Rekursní soud právem a v souhlasu s rozhodnutími nejvyššího soudu čís. 3417 a 9638 sb. n. s. prohlásil příslušnost soudu prvé stolice, kterému se strany podrobily podle § 104 j. n. výslovnou úmluvou, za opodstatněnou přes to, že jde o splátkový obchod, neboť ustanovení § 6 zákona ze dne 27. dubna 1896 čís. 70 ř. zák. nelze tu použiti, ježto žalovaný kupitel bydlí na Slovensku, tudíž mimo obvod platnosti řečeného zákona. Na tom nic nemění okolnost, že jde o pohledávku postoupenou, neboť postupem pohledávky nejsou dotčeny důvody věcné a místní příslušnosti pro její uplatňování, leč že by se zakládaly ve zvláštních osobních poměrech věřitele nebo dlužníka, a ujednané sudistiť podle § 104 j. n. působí též pro postupníka a proti němu (viz rozhodnutí čís. 253 sb. n. s.). Stěžovatel marně se dovolává ustanovení §§ 45 a 317 občanského soudního řádu platného na Slovensku (o příslušnosti podle podrobení se a o důkazní moci soukromé listiny), neboť — jak bylo vyloženo v rozhodnutí čís. 4594 sb. n. s. — platnost a závaznost podrobení se příslušnosti tuzemského soudu (soudu v zemích historických) jest posuzovati jen s hlediska práva tuzemského (práva platného v historických zemích). Stěžovatel ostatně přehlédl, že by se v projednávaném případě nemohlo použití ustanovení třetího odstavce § 45 obč. soudního řádu slovenského ani tehdy, kdyby se věc posuzovala podle práva platného na Slovensku, protože zmíněný třetí odstavec stanoví, že co do pohledávky ze splátkového obchodu nelze ani listinou vymíniti příslušnost proti kupiteli, bydlícímu na území platnosti tohoto zákona, jestliže celá kupní cena nepřesahuje 500 Kč. V tomto případě jest však zažalovaná kupní cena 3240 Kč, jež 500 Kč daleko přesahuje, takže ustanovení § 45 třetí odstavec slovenského civ. soudního řádu nebylo by úmluvě o příslušnosti na závalu.

Čís. 10727.

Předpisu poslední věty prvního odstavce § 62 j. n. o nepřípustnosti samostatného opravného prostředku jest obdobně použiti i v případech § 61 (63) j. n.

Rekurs odložený podle zákona až do nejbližšího rozhodnutí, jež lze napadati, může býti samostatně podán i tehdy, když po ukončení věci nemůže již býti vydáno další odporovatelné rozhodnutí.

Není ponecháno libovůli soudu, zda chce učiniti opatření podle § 63 j. n. čili nic. Jsou-li splněny podmínky, jest soud povinen, by je učinil.

(Rozh. ze dne 25. dubna 1931, R I 300/31).

Proti žalobě, zadané na krajském civilním soudě v Praze, vznesl žalovaný při prvním roku námitku věcné nepříslušnosti. Při ústním jednání

navrhl žalobce, by byl přivzat soudce laik podle § 63 j. n. pro případ, že by byl soud toho názoru, že jest odůvodněna námitka věcné nepříslušnosti. Soud první stolice vyhověl námitce věcné nepříslušnosti a odmítl žalobu. Zároveň zamítl návrh žalobce na přivzetí soudce laika. V tomto směru uvedl v d ů v o d e c h : Soud neshledal účelným vyhověti návrhu žalující strany na přivzetí odborného přisedícího (soudce laika) po rozumu § 63 j. n., neboť ve věci samé dosud sporně jednáno nebylo a přibrání soudce laika pro pokročilost doby a obtížnost jeho zjištění a přivedení k procesnímu soudu, který by v té věci musil teprve jednati s krajským soudem obchodním, by mu byla udána jména a adresy odborných soudců přisedících, a zjišťovati dále, který z nich by byl právě volný, by mohl býti k soudu obeslán, způsobilo by značné průtahy a tím zvýšené náklady procesní a přivodilo by stejně nutnost odročení dnešního ústního jednání. Má proto soud za to, že stav řízení takové opatření po rozumu §§ 61 a 63 j. n. nedoporučuje. R e k u r s n í s o u d vyhověl návrhu žalobce na přivzetí soudce laika. D ů v o d y : S odůvodněním zamítnutí návrhu na přivzetí odborného přisedícího nelze souhlasiti, neboť jsou to důvody všeobecné, které by tu byly v každém případě, kde by návrh ve smyslu § 61 a 63 j. n. byl činěn, a bylo by toto zákonné ustanovení zbytečné, neboť nemohlo by ho nikdy býti použito, any by jeho použití vždy překážely důvody pro které první soud v souzeném případě návrh zamítl. Podle nového doslovu § 63 j. n. platí zásady § 61 a 62 j. n. i pro samostatný soud obchodní, byla-li před ním uplatňována příslušnost sborového soudu s pravomocí obecnou jakož i pro soud zemský (nyní krajský civilní), byla-li namítána jeho nepříslušnost z důvodu, že věc patří před soud obchodní. Hora (díl I. str. 119) uvádí, že v tom případě zemskému soudu opatří soudce laika k ústní žádosti presidium obchodního soudu. Pokud se první soud odvolává na Neumanův Komentář k c. ř. s., jest poukázati k novému vydání tohoto komentáře (z r. 1927) str. 171 I. dílu, kde nový doslov § 63 j. n. taktéž byl vzat v úvahu odchýlně od prvního vydání citovaného prvním soudem. Není důvodů, pro které by v projednávaném případě návrh podle § 61 a 63 j. n. mohl býti zamítnut, neboť vyhovění návrhu nikterak neodporuje stav sporu, v němž bylo jednáno dosud jen o námitce věcné nepříslušnosti a věcná stránka dosud projednávána nebyla a v němž nic nebrání přivzetí soudce laika. Ani o průtahy a o zvýšené náklady procesní v souzeném sporu nemůže jíti, neboť, nebylo-li by lze použiti tu ustanovení § 61 a 63 j. n., nebylo by to možné vůbec.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y :

Podle poslední věty prvního odstavce § 62 j. n. není proti usnesením podle tohoto odstavce samostatného opravného prostředku. (§ 515 c. ř. s.). Tohoto předpisu jest obdobně použiti i v případech § 61 j. n. (viz Manzovo vydání j. n. z roku 1915, str. 589 pozn. 1), tudíž podle § 63 j. n. i v případě, o který jde. Vzhledem k tomu dal si nejvyšší soud

především otázku, zda dovolací rekurs jest přípustný. K otázce té odpověděl kladně, řídě se zásadami rozhodnutí bývalého vídeňského nejvyššího soudu ze dne 18. února 1913 čís. j. R I 112/13 čís. 215 rep. nál., jichž důsledně šetří i tento nejvyšší soud. V tomto rozhodnutí bylo vysloveno a podrobně odůvodněno, že rekurs, odložený podle zákona (§ 515 c. ř. s.) až do nejbližšího rozhodnutí, jež lze napadati, může býti samostatně podán i tehdy, když po ukončení věci nemůže již býti vydáno další odporovatelné rozhodnutí. Tak tomu i v souzeném případě. Mezi spor o příslušnost, v němž bylo učiněno napadené usnesení, jest právoplatně skončen a proto nemůže již v něm dojít k dalšímu rozhodnutí, jemuž by bylo lze odporovati oprávněným prostředkem, s nímž by mohl býti spojen rekurs, vyhrazený jinak podle § 61 a 63 j. n. Proto nezbyvá než připustiti, aby tento rekurs byl podán jako rekurs samostatný.

Dovolací rekurs je tedy přípustný, ale není důvodný. Stěžovatel sám jest toho názoru, že od platnosti novely k c. ř. s. může býti přibrán soudce laik podle § 63 j. n. v souzeném případě. Právem uvádí též stěžovatel, že bylo přezkoumati účelnost tohoto opatření. Poněvadž podkladem tohoto přezkoumání byly v souzeném případě nejen okolnosti skutkové, nýbrž hlavně právní závěr odvozený z těchto skutkových okolností, byl rekursní soud oprávněn, přezkoumati i tento právní závěr. Úsudek rekursního soudu jest správný. Není ponecháno libovůli soudu, zda chce učiniti opatření podle § 63 j. n. čili nic. Jsou-li podmínky splněny, má soud povinnost, by takové opatření učinil (sb. n. s. čís. 7268). V souzeném případě byla již podána odpověď na žalobu, návrh na postoupení věci krajskému soudu obchodnímu nebyl učiněn (§ 261 c. ř. s.), za to však návrh na použití § 63 j. n., takže strany ušetří napadeným opatřením podle § 61 j. n. (jak tomu je též v případě § 261 c. ř. s.) nejen na čase, nýbrž i na útratách, které by jinak zcela zbytečně vzešly, kdyby měla býti podána nová žaloba a provedeno znovu řízení u krajského soudu obchodního, nehledíc k tomu, že, kdyby bylo vyhověno dovolacímu rekursu, měla by se věc tak, že právoplatně by bylo vysloveno, že krajský soud civilní v Praze není věcně příslušný, zároveň však že nelze přibrati soudce laika k odklizení této věcné nepřislušnosti, a přes to by mělo u krajského soudu civilního v Praze dále o žalobě býti jednáno a rozhodnuto. Obtíže uvedené žalovaným nejsou značné. Přibrání soudce laika lze provésti snadno dotazem na krajský soud obchodní v Praze (§ 3 výnosu min. sprav. ze dne 2. června 1914 věstník 241).

Čís. 10728.

Předpis § 475, druhý odstavec, c. ř. s. předpokládá, by ze spisů první stolice bylo zřejmo, který soud první stolice jest k rozhodnutí příslušný.

(Rozh. ze dne 25. dubna 1931, R I 316/31).